

Gedeputeerde Staten**Minister president Rutte****onderwerp**
Marinierskazerne Vlissingen**kenmerk**
20005280**behandeld door****verzonden**

Middelburg, 12 februari 2020

Geachte heer Rutte,

Gisteravond, 11 februari 2020, heeft staatssecretaris Visser ons meegedeeld dat wat haar betreft de afgesproken en overeengekomen verplaatsing van het Korps mariniers naar Vlissingen niet doorgaat. Zij heeft daarnaast aangegeven dat de beslissing aan het kabinet is. Om die reden wenden wij ons nu tot u.

In de eerste plaats zijn wij zeer teleurgesteld in het proces van de afgelopen maanden. De staatssecretaris heeft nu bevestigd wat wij al enkele weken vreesden, namelijk dat er een heroverwegingsproces over de Marinierskazerne heeft plaatsgevonden, waar wij opzettelijk buiten zijn gehouden. De inzet was kennelijk om ons te confronteren met een voldongen feit. Wij blijven van mening dat dit niet de wijze is waarop overheden met elkaar om horen te gaan. Deze handelwijze tart de beginselen van behoorlijk bestuur en schaadt het vertrouwen tussen kabinet en regio.

Zo werden wij gisteren in het gesprek verrast met nieuwe functionele eisen, die in een goed proces wellicht opgelost hadden kunnen worden, maar nu als een argument tegen de vestiging in Vlissingen werden gebracht.

De personele, functionele en financiële argumenten, die de staatssecretaris in het overleg gisteren aanvoerde - rechtvaardigen ons inziens geen heroverweging. Ondanks herhaalde verzoeken van onze kant is zij op dit moment niet bereid die schriftelijk gespecificeerd of onderbouwd met ons te delen. Wij gaan er, als contractpartner, vanuit dat wij alsnog zo snel mogelijk deze stukken krijgen.

Op basis van wat wij tot nu toe weten constateren wij dat functionaliteit en directe kosten beide leiden tot hogere kosten voor de realisatie en exploitatie van de Michiel Adriaanszoon de Ruyterkazerne in Vlissingen. Dat is echter geen reden om een overeenkomst niet na te komen.

Met betrekking tot de personele component is al in 2012 door de toenmalige minister aangegeven: *"De ervaring met andere verhuizingen van defensie-eenheden leert dat een deel van het personeel dit aanvaardt en dat een ander deel afhaakt en naar een andere werkring omkijkt. Dit kan voor de korte*

termijn een verminderd personeelsbestand opleveren. Maar dezelfde ervaringen leren ook dat zo'n dip in het personeelsbestand van tijdelijke aard is."

Daarnaast is aangegeven:

"Het Commando Zeestrijdkrachten zal tijdig op de verhuizing naar Zeeland inspelen met een intensivering van de wervingsinspanning. Bovendien zal die inspanning worden aangepast aan de nieuwe mogelijkheden die de verhuizing naar Vlissingen biedt voor de werving in Zuidwest-Nederland. Deze investering in de werk- en leefomgeving van de mariniers zal naar verwachting het imago van Defensie en het Korps mariniers op de arbeidsmarkt ten goede komen."

Wij constateren dat mogelijke personele effecten, net als mogelijke oplossingen, ruim vóór het aangaan van de definitieve overeenkomst in 2014 om de Marinierskazerne in Vlissingen te realiseren door het Rijk zijn onderkend. Aan alle besluiten ligt immers een brede afweging ten grondslag. Dat die – in 2012 al door het Rijk verwachte én overwogen – effecten nu daadwerkelijk dreigen op te treden, kan geen nieuw feit zijn dat een heroverweging rechtvaardigt of ertoe leidt dat de gesloten overeenkomst niet nagekomen zou hoeven worden.

Kortom, in de argumenten die tot nu toe aan ons gegeven zijn, zien wij geen objectieve rechtvaardiging voor de heroverweging, laat staan voor het besluit dat de staatssecretaris nu voornemens is aan uw kabinet voor te leggen. Indien er andere argumenten zijn die tot nu toe niet met ons zijn gedeeld, horen wij die graag.

Tegelijkertijd zien wij het politieke feit dat de staatssecretaris voornemens is om het kabinet voor te stellen de marinierskazerne niet in Vlissingen te realiseren. Uit haar uitnodigingsbrief voor het overleg van gisteren maken wij op dat er achter de schermen al wordt gewerkt aan het bedenken van compensatie voor Vlissingen en Zeeland.

Mocht dat het geval zijn, dan moeten in dat scenario naar ons oordeel drie factoren overwogen worden.

Het grote belang voor Vlissingen en Zeeland is de komst van een groot aantal personen, mariniers en hun gezinnen, die een duurzame en structurele impuls aan de Zeeuwse economie zouden geven. Die impuls was mede het motief voor het kabinet om voor Zeeland te kiezen. Samen met indirecte effecten goed voor ruim 2000 arbeidsplaatsen en extra bestedingen die geraamd zijn op € 28 miljoen per jaar. De marinierskazerne was al compensatie voor een uittocht van arbeidsplaatsen, door verschillende centralisaties van Rijksdiensten, in de periode 2000-2012.

In de jaren daarna is de komst van de Marinierskazerne bij verschillende andere dossiers betrokken. Bijvoorbeeld in de visie op concentratielocaties van Rijkskantoren. Bij het aangeven van de effecten van het Rijkshuisvestingsplan in 2013 is aangegeven dat Zeeland, als krimpgebied, ondanks nieuw vertrek van Rijksambtenaren, niet onevenredig werd getroffen, omdat daar immers een marinierskazerne zou komen. Zo is de marinierskazerne op verschillende dossiers in de afgelopen jaren steeds een argument geweest waarom iets anders in Zeeland niet hoefde. Zeeland "kreeg" immers de marinierskazerne al.

Daarnaast is er, door de manier waarop in dit dossier is gesproken over Zeeland als vestigingslocatie, ook schade aangericht aan het beeld van het vestigingsklimaat in Zeeland. Zeeland is neergezet als regio waarvan het logisch is dat mensen daar niet naar toe willen. Dat zal ook in de toekomst effecten kunnen hebben. Weerstand tegen vestiging in Vlissingen is een valide argument, volgens de staatssecretaris.

Het spreekt vanzelf dat het kabinet de (in)directe kosten vergoedt, die Zeeuwse partijen gemaakt hebben in de uitvoering van hun deel van de overeenkomst en voorbereiding.

Wij zijn van mening dat, indien u een voorstel aan de Kamer zou voorleggen van de strekking dat u alsnog de Marinierskazerne niet in Zeeland wilt realiseren, daar tegelijkertijd een concreet voorstel bij hoort voor compensatie. In dat voorstel dienen deze drie factoren aan de orde te komen, inclusief een harde borging daarvan. Dergelijke compensatie zal kabinetsbreed bezien moeten worden.

Wij begrijpen dat de druk groot zal zijn om bestaande afspraken of regelingen, of andere zaken die redelijkerwijs, ook vanuit nationale doelstellingen, al in Zeeland gerealiseerd zouden moeten worden, nu onder de vlag van “compensatie” te brengen. Maar mede vanuit beginselen van behoorlijk bestuur achten wij het een politiek-bestuurlijke plicht van uw kabinet om compensatie aan te bieden die daadwerkelijk “extra” is, en die daadwerkelijk een duurzaam structureel sociaal-economisch effect heeft, zowel voor Vlissingen, als voor Zeeland als geheel.

Wij zijn daarnaast van mening dat een gesprek over eventuele compensatie niet óver ons, maar mét ons gevoerd zou moeten worden. Wellicht ten overvloede merken wij op dat wij uiteraard al onze rechten voorbehouden. Graag horen wij op zo kort mogelijke termijn van u wie het bestuurlijke aanspreekpunt voor het kabinet in een dergelijk gesprek is.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zeeland,

Burgemeester en Wethouders van Vlissingen,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

drs. A.R.B. van den Tillaar, burgemeester

A.W. Smit, secretaris

mr. drs. ing. M. van Vliet, secretaris

Waterschap Scheldestromen,

dr. A.P.M.A. Vonck
secretaris-directeur

mr. drs. A.J.G. Poppelaars
dijkgraaf